

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1785593
Konu : Soru Önergesi

23.01.2026

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

İlgi : 23.12.2025 tarihli ve 7/38395 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

1- Soru Cevabı (9 sayfa)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

EK

CEVAPLAR:

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) çatısı altında, kadın erkek eşitliğini sağlamaya yönelik bir mekanizmanın oluşturulmasına yönelik çalışmalar, 21. Yasama Döneminden itibaren çeşitli kanun teklifleri ve içtüzük değişiklik teklifleri ile gündeme gelmiştir. 2009 yılında hem iktidar partisine hem de muhalefet partilerine mensup milletvekilleri kadın erkek eşitliği alanında çalışacak bir ihtisas komisyonu kurulmasına yönelik farklı teklifler verilmiş; bu teklifler birleştirilerek Anayasa Komisyonunda görüşülmüştür. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu (KEFEK) kuran 5840 sayılı Kanun 25 Şubat 2009 tarihinde kabul edilmiştir.

Komisyonun misyonu, kadın haklarının korunması ve geliştirilmesini sağlamak, kadın erkek eşitliğinin sağlanmasına yönelik ülkemizde ve uluslararası alandaki gelişmeleri izleyerek bu gelişmeler konusunda TBMM'yi bilgilendirmektir. Komisyonun vizyonu ise kadın erkek fırsat eşitliğinin gerçekleştirilmesine ilişkin sorunların gerek yasal düzeyde gerek uygulamada iyileştirilmesini sağlayarak etkili bir parlamenter denetim oluşturmaktır.

Komisyon bahsedilen misyonunu, TBMM İçtüzüğü ve Komisyonu kuran 5840 sayılı Kanun'un kendisine verdiği görev ve yetkiler doğrultusunda yerine getirir. Komisyon, Kanunla kurulmuş olması sayesinde İçtüzük ile kurulan diğer ihtisas komisyonlarından daha fazla yetki ve göreve sahiptir. İçtüzükle kurulan diğer ihtisas komisyonları, sadece TBMM Başkanlığı tarafından kendilerine havale edilen kanun tekliflerini görüşerek karara bağlamakla yükümlüdür. KEFEK ise, diğer ihtisas komisyonları gibi kendisine havale edilen kanun tekliflerini görüşmenin yanı sıra, alt komisyonlar kurarak ihtisas alanındaki konular hakkında ayrıntılı raporlar hazırlamakta, bireysel başvuruları inceleyerek kişilerin mağduriyetinin giderilmesine çalışmakta ve ulusal ve uluslararası kuruluşlarla önemli projeler yürütmektedir.

KEFEK'in her yasama yılı sonunda yayımlanan faaliyet raporlarından yazılı soru önergenizde istediğiniz soruların 24. ve 26. Yasama Dönemlerine ilişkin kısmına ulaşmanız mümkündür. (25. Yasama Döneminde Komisyon bireysel başvuru almamıştır.) Söz konusu raporlar KEFEK web sitesinde PDF halinde mevcuttur.

(<https://www.tbmm.gov.tr/ihtisas-komisyonlari/Icerik/ihtisas-komisyonlari-kadin-erkek-firsat-esitligi-belgeler/kadin-erkek-firsat-esitligi-komisyonu/f72877d1-b499-037b-e050-007f01005610>)

Cevap 1.- Bireysel başvuruların dönemlere ve yıllara göre dağılımı aşağıda detaylı olarak belirtilmektedir.

28. Yasama Döneminde 30.12.2025 tarihi itibarıyla 18 bireysel başvuru yapılmış olup milletvekilleri tarafından başvuru yapılmamıştır. Yıllara göre dağılımı aşağıdaki şekildedir:

- 2023 yılında; 5 başvuru yapılmıştır.
- 2024 yılında; 7 başvuru yapılmıştır.
- 2025 yılında; 6 başvuru yapılmıştır.

27. Yasama Döneminde Komisyonla 64 bireysel başvuru yapılmış olup bunlardan 4 tanesi milletvekilleri tarafından yapılmıştır. Yıllara göre dağılımı aşağıdaki şekildedir.

- 2018 yılında; 2 başvuru yapılmıştır.
- 2019 yılında; 20 başvuru yapılmıştır.
- 2020 yılında; 17 başvuru yapılmıştır.
- 2021 yılında; 14 başvuru yapılmıştır.
- 2022 yılında; 9 başvuru yapılmıştır.
- 2023 yılında; 2 başvuru yapılmıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

26. Yasama Döneminde Komisyona 62 bireysel başvuru yapılmıştır. Yıllara göre dağılımı aşağıdaki şekildedir:

- a) 2015 yılında; 2 başvuru yapılmıştır.
- b) 2016 yılında; 17 başvuru yapılmıştır.
- c) 2017 yılında; 33 başvuru yapılmıştır.
- d) 2018 yılında; 10 başvuru yapılmıştır.

25. Yasama Döneminde Komisyona bireysel başvuru yapılmamıştır.

24. Yasama Dönemine ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarından ulaşabilirsiniz.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna yapılan başvurularda, diğer resmi kurumlara yapılan başvurularda olduğu gibi 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun'un 4'üncü maddesi uyarınca inceleme yapmakta olup, TBMM'ye veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerde, dilekçe sahibinin adı, soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması zorunludur. Komisyon da bu doğrultuda incelemelerini gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda yapılan başvurular kural olarak dilekçe kanalı ile Komisyona ulaşmaktadır. Telefon ve e-posta ile yapılan başvurularda; başvuru sahibi ile iletişime geçilmekte ve söz konusu başvurunun bir dilekçe formatında yapılması istenilmektedir.

Cevap 2.- Kadın erkek eşitliğinin ihlal edildiğini veya ayrımcılığa maruz kaldıklarını düşünen kişiler bir dilekçeyle veya faksla Komisyona başvurabilmektedirler.

24, 25, 26, 27 ve 28. Yasama Dönemlerinde KEFEK 'e yapılan başlıca bireysel başvuru konuları aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır;

- Kamu görevine girişte veya görevde yükselmeye dayalı ayrımcılık
- Kadına yönelik şiddet
- Kadına yönelik cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar
- Kadın intiharları ve kadın cinayetleri
- Çocukların cinsel istismarı
- Erken yaşta ve/veya zorla evlilik
- İşyerinde psikolojik taciz (mobbing)
- Nafaka mağdurları
- Eşleri, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardan mahkûm/tutuklu olan kadınların başvuruları
- Cezaevinde mahkûmların koşulları
- İşten çıkarılma prosedüründe hak ihlalleri
- Güvenlik ve benzeri gerekçelerle görev yeri değişikliği isteği
- Kadınların özlük hakları
- Sosyal yardım talebi
- İş talebi
- İşyerinde mobbing

- a) Yapılan başvurular dilekçe içeriğinde yer alan iddiaların veya önerilerin muhtevalarına göre sınıflandırılmaktadır: Dilekçelerde sadece somut hak ihlali iddiaları değil soyut öneriler de bulunmaktadır:

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

b) 28. Yasama Dönemi

	2025	2024	2023
Kadına yönelik şiddet	2	2	1
İşyerinde mobing	2	2	1
Sosyal yardım talebi			1
Bilgi talebi			1
Lgbtli bireylerle ilgili öneriler		1	
Kadın personelin Özlük hakları			1
Adil Yargılanılmadığına İlişkin İddialar	1		
Kötü Muamele	1		
Bilsem sınav prosedürü		1	
Tehdit, görevi ve nüfuzu kötüye kullanma	1		

27. Yasama Dönemi

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
İşyerinde Mobing	1	1	3			
Yurtdışında verilen Yargı Kararının Tenfizi	1					
Tehdit, taciz, Hakaret		3	4			
Kadına yönelik şiddet		6	4	1	1	1
Sosyal Yardım ve İş Talebi		2		1		
Kadın personelin Emeklilik ve Özlük hakları		2				
İstanbul Sözleşmesi		1				
Nafaka		1		1		
Çocuk İstismarı		2				
Kötü Muamele		1				
Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık		1	1	4		
Boşanma Kararı Sonrası Hak Kaybı			1			
Çocuk Kaçırma İddiası			1			
Kadın ve aileye ilişkin muhtelif konularda yasal değişiklik önerileri			1			
Şönim Merkezlerinin Kapasiteleri			1			
Cezaevi Sevki Talebi			1			
Boşanma Hukukuna İlişkin Öneriler			1			
Hükmün Ertelenmesi Talebi				1		
Adil Yargılanılmadığına İlişkin İddialar				3		
Görevin Kötüye Kullanılması				1		
Çocuğun Dayıya Evlatlık Verilmesi				1		
Can güvenliği Kaygısı nedeniyle Tayin Talebi				1	1	
Mahkûm Mağduriyeti					7	
Cinsel Saldırı suçu Hakkında Düzenlenen İddianamenin Yenilenmesi Talebi						1

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

26. Yasama Dönemi

	2015	2016	2017	2018
Eşe Yönelik Şiddet	1			
Sosyal Yardım Talebi			1	
Kadına Yönelik Şiddet		1	1	1
Kadın Çalışanların Doğum Borçlanması	1			
Velayet Hakkı		1		
İşyerinde Mobing		1	3	
Cinsel Taciz		1		
Çocuğun İstismarı				1
Cinsel İstismar				1
Tehdit				1
Engelli Hakları		1		
Ölüm Aylığı		1		
Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık		1		
Boşanma Sonrası Erkeğin Mağduriyeti		1		
Yargı Kararı		1		
Boşanma Sonrası Mağduriyet		1		
Tazminat Talebi		1		
Erken Yaşta Evlilik		5	23	1
Kolluk Görevlisinin Davranışları		1		
Kadın Mahkûm ların Koşulları			1	
Kazanılmış Haklar			1	
Görevden Uzaklaştırma			1	
Nafaka			1	
Kişisel Verilerin İhlali				1
İftira sonrası Mağduriyet				1
Cinsiyet Kotası				1
Cinsel İstismara İlişkin Yasal Değişiklik Talebi				2
Kadın Futbol Takımı Nakdi veya Ayni Yardım talebi			1	

Cevap 3.- 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun'un incelenemeyecek dilekçeler: başlıklı 6'ncı maddesi uyarınca "Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerden;

- Belli bir konuyu ihtiva etmeyenler,
- Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olanlar,
- 4 üncü maddede gösterilen şartlardan herhangi birini taşımayanlar incelenemezler."

Bu kapsamda; 28. Yasama Döneminde yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olan ve belirli bir konuyu ihtiva etmeyen 2 başvuru için 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun kapsamında Komisyon tarafından işlem yapılamayacağı hususlarında başvuru bilgileri bilgilendirilmiştir. Aynı şekilde farklı bir Komisyonun görev alanına giren başvurular, ilgili Komisyona iletilmekte ve başvuru sahibine konuyla ilgili bilgi verilmektedir. Bu dönemde 2 başvuru ilgisi nedeniyle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına havale edilmiş ve başvuru bilgileri bilgilendirilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

27. Yasama Döneminde yasal şartları taşıyan ve Komisyona hitaben gönderilen bireysel başvuruların hepsi değerlendirmeye alınarak hem ilgili kamu idareleri ile iletişim kurulmuş hem de başvuru konu ile ilgili bilgilendirilmiştir. Yasal değişiklik gerektiren dilekçelerde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin konularda veya iş talebi içeren bireysel başvurularda Komisyonun yetkili olmadığı hususlarda başvuru sahipleri bilgilendirilmiştir.

26. Yasama Döneminde Komisyona yapılan başvurulardan 6 tanesi yasal şartları taşımadığı gerekçesi ile incelenemez bulunarak başvuru sahipleri bilgilendirilmiştir.

25. Yasama Döneminde Komisyona bireysel başvuru yapılmamıştır.

24. Yasama Dönemine ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarından ulaşabilirsiniz.

Cevap 4.- 5840 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının e bendi; *"Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca havale edilen kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar ile ilgili başvuruları incelemek ve gerekli gördüğü hallerde ilgili mercilere iletmek."* şeklinde düzenlenmiştir.

Buna göre Komisyona ulaşan başvurular tarih ve sayı aldıktan sonra yasama uzmanları tarafından incelenmiş, ardından Komisyon Başkanına sunulmuş ve Komisyon Başkanının talimatı doğrultusunda dilekçeler hakkında işlem başlatılmış, ilgili kamu kurumları ile iletişime geçilmiştir. Kamu kurumlarından gelen cevabi yazılar başvuru sahipleriyle paylaşılmıştır.

a) Yukarıda yer verilen mevzuat çerçevesinde Komisyon tarafından diğer kurumlara gönderilen bütün resmi yazılarda dilekçe içeriğinde yer alan iddiaların incelenmesi ve inceleme sonucunun Komisyona gönderilmesi talep edilmektedir. Alt komisyona sevk, yerinde inceleme önerisi, başvuruyla görüşme, görüş alma usulleri uygulanmamaktadır.

b) 5840 Sayılı Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Kanunu uyarınca Komisyon TBMM Başkanlığınca kendisine havale olunan başvuru sahipleriyle ilgili, başvuru sahibine, yapılan işlem ve başvurunun sonucu hakkında havale tarihinden itibaren en geç üç ay içinde bilgi vermekle yükümlüdür.

Cevap 5.- 5840 sayılı Kanun'un Komisyonun Görevleri başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının e bendi; *"Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca havale edilen kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar ile ilgili başvuruları incelemek ve gerekli gördüğü hallerde ilgili mercilere iletmek."* şeklindedir.

Komisyonun tabi olduğu 5840 sayılı Kanun dikkate alındığında, kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar yönünden dilekçeler üzerinde inceleme yapılmakta ve ilgili kurumlarla iletişime geçilmektedir. Ancak Komisyon olarak dilekçeler üzerinde hak ihlali yapıp yapılmadığına dair bir değerlendirme yapma veya hak ihlali kararı verme yetkisi bulunmamaktadır.

Cevap 6.- 28. Yasama Döneminde Aralık 2025 tarihi itibarıyla Komisyona yapılan bireysel başvuruların herhangi biri hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulmamıştır.

27. Yasama Döneminde Komisyona yapılan bireysel başvurulardan bir tanesi hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur. Başvuru ile ilgili Komisyona gelen cevabi yazıda konuyla ilgili yargı sürecinin devam ettiği bildirilmiştir.

a) Suç duyurusunun konusu şiddet ve tehdit içeren fiillerdir.

b) Suç duyurusuna ilişkin iddialara ilişkin olarak yargı süreci başladığı bilgisi verilmiştir.

c) Takipsizlik kararı verilmesine ilişkin bir örnek yoktur.

25. Yasama Döneminde Komisyona bireysel başvuru yapılmamıştır.

24. ve 26. Yasama Dönemlerine ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarından ulaşabilirsiniz.

Cevap 7.- 28. Yasama Döneminde (Aralık 2025 tarihi itibarıyla) Komisyonca yerinde inceleme yapılmamıştır.

27. Yasama Döneminde Komisyonca herhangi bir yerinde inceleme yapılmamıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

25. Yasama Döneminde Komisyonca herhangi bir yerinde inceleme yapılmamıştır.

24. ve 26. Yasama Dönemlerine ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarından ulaşabilirsiniz.

Cevap 8.- Komisyon bünyesinde 24. ila 28. Yasama Döneminde 11 alt komisyon kurulmuştur.

a) Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından kurulan alt komisyonlar faaliyetlerini tamamladığında çalışmalarını bir rapora bağlamaktadır. Alt Komisyonların çalıştığı konu başlıkları, çalışma süreleri, yerinde inceleme raporları ve benzeri bilgiler rapor metninde detaylı olarak yer almaktadır. Söz konusu raporlar KEFEK web sayfasında yer almaktadır ve herkesin erişimine açıktır.

Alt Komisyonların çalışmalarını tamamlaması gereken bir kesin bir yasal süresi bulunmamaktadır.

b) Alt Komisyonlar yerinde inceleme çalışmalarını re'sen yapmıştır. Bu çalışmaların detayları aşağıdaki şekildedir.

28. Yasama Döneminde Aralık 2025 itibariyle alt komisyon kurulmamıştır.

27. Yasama Döneminde kurulan alt komisyonlar ve yerinde inceleme çalışmaları aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır;

1. Başta Kız Çocukları Olmak Üzere Gençlerin Bilim, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik Alanlarına Yönlendirilmesi Alt Komisyonu (2018-2020)

Alt Komisyon tarafından Gaziantep'teki iyi uygulama örneklerinin yer aldığı okullar ve bilim merkezi ziyaret edilmiştir.

2. İstanbul Sözleşmesinin Etkin Uygulanması ve İzlenmesi Alt Komisyonu (2018-2020)

Alt Komisyon tarafından Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) ve Ankara Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Kadın Sığınma evi ziyaret edilmiştir.

3. Kadın İstihdamının Arttırılması, Kadın Girişimciliğinin, Kooperatifçiliğinin Güçlendirilmesi ve Desteklenmesi Alt Komisyonu (2021-2023)

Alt Komisyon tarafından Sakarya'da yer alan iyi uygulama örneği teşkil eden kadın kooperatifleri ziyaret edilmiştir. İstanbul'da kadın sivil toplum kuruluşları ve iş kadınları ile bir araya gelinmiştir.

4. Kadınların İş ve Aile Yaşamlarının Uyumlaştırılması Alt Komisyonu (2021-2023)

Alt Komisyon tarafından Balıkesir'de yer alan iyi uygulama örneği teşkil eden kadın kooperatifleri, Balıkesir Organize Sanayi Bölgesi Kreşi ziyaret edilmiştir. İstanbul'da da Dudullu Organize Sanayi Bölgesi kreşi ziyaret edilmiş kadın sivil toplum kuruluşları ve iş kadınları ile bir araya gelinmiştir.

25. Yasama Döneminde alt komisyon kurulmamıştır.

24. ve 26. Yasama Dönemlerine ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarından ulaşabilirsiniz.

Cevap 9.- Komisyonun tabi olduğu 5840 sayılı Kanun dikkate alındığında, kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar yönünden dilekçeler üzerinde inceleme yapılmakta ve ilgili kurumlarla iletişime geçilmektedir. Ancak KEFEK faaliyetleri hakkında, hak ihlallerinin önlenmesi ve müdahale yönünden bir etkinlik değerlendirmesi yapılmamış ve ihtiyaç duyulmamıştır.

Cevap 10.- Komisyonun kuruluş kanunu çerçevesinde, TBMM Başkanlığına sunduğu faaliyet, program, etkinlik, çalıştay, toplantı düzenlenmesine ilişkin önerilerin tamamı TBMM Başkanlığınca desteklenmekte ve kabul edilmektedir. Ancak Komisyonun TBMM Başkanlığına kanun teklifi önerme yetkisi bulunmamaktadır. Komisyon, diğer ihtisas komisyonları gibi kendisine havale edilen kanun tekliflerini tali veya esas olarak görüşme yetkisine sahiptir.

Komisyon raporlarında yer alan önerilerin yasalaşma oranı ve yasalaşma süreçlerine dair sayısal/oransal bir veri bulunmamaktadır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Cevap 11.- Komisyon kurulduğu günden bugüne dek fırsat eşitliğinin sağlanması ve bu eşitliğin hayatın her alanında uygulanmasına yönelik çalışmalar yapmış ve yapmaya devam etmektedir. Komisyon kadın erkek fırsat eşitliğinin sağlanmasına ilişkin sorunların gerek yasal düzeyde gerek uygulamada iyileştirilmesini sağlayarak etkili bir parlamenter denetim oluşturmaktadır.

Kadın erkek eşitliğinin ihlal edildiğini veya ayrımcılığa maruz kaldıklarını düşünen kişiler Komisyona başvurabilmektedirler. Komisyon, bireysel başvuruları inceleyerek ilgili kamu idareleri ile iletişim kurarak sorunun çözümüne katkı sunmaktadır.

Kadınları güçlendirmenin en önemli yolu, kadının hayatın her alanına, özellikle de ekonomi ve üretim sürecine dâhil edilmesidir. Kadın istihdamının bir ülkenin gelişmişlik düzeyinde yadsınamaz bir yeri olduğu muhakkaktır. Kadının çalışma hayatına etkin ve insan onuruna yakışır bir şekilde katılımı, bireysel kazanım olmanın ötesinde ailevi, sosyo-ekonomik ve toplumsal bir dönüşümü de sağlamaktadır. Komisyon kurmuş olduğu alt komisyonlarla kadınların sosyal ve ekonomik hayata katılımını desteklemekte, yaşanan mevcut sorunları tespit ederek çözüm önerilerini sunmaktadır. Bu komisyonların yayımladığı raporlar, bilgi edinmenin çok ötesinde bir anlam ifade etmektedir. Yürütmenin eylem ve işlerinde yaşanan aksaklıkları objektif olarak gözler önüne sermektedir. Alt Komisyon raporlarında sunulan öneriler hem yasama hem yürütme için yol haritası niteliğinde olmakta ve kamuoyunda farkındalık ve duyarlılığı artırmaktadır.

Bu çerçevede kadınların çalışma hayatıyla bağlarının güçlendirilmesi amacıyla iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması noktasında, İş Kanunu'nda, Devlet Memurları Kanunu'nda ve ilgili diğer mevzuatta çok önemli düzenlemeler yapılmıştır.

Çalışan annelere kolaylıklar sağlanmış, doğum ve süt izni süreleri uzatılmıştır. Esnek çalışma saatleri, yarı zamanlı çalışma, erken emeklilik düzenlemeleri, bakım hizmetlerine ilişkin teşvikler ile kadınlarımızın iş ve aile dengesi sağlanmaya çalışılmıştır.

Bakanlıklar ve kamu kurumları tarafından kırsal alanda kadınlar başta olmak üzere bütün kadınlarımıza yönelik teşvikler hayata geçirilmiş, kadın girişimciliği özendirilmiş, başta genç çiftçi projeleri olmak üzere girişimci kadınlarımıza pozitif ayrımcılık yapılmıştır.

2002 yılında kadınların işgücüne katılım oranı %27,9'iken 2025 yılında %36,3'e yükselmiştir.

Kadınlar akademide yüzde 46,4 kız öğrenciler üniversitede 51,7 oranında yer almaktadır. Hekimlerin yüzde 45,8'i, toplam sağlık çalışanlarının ise yüzde 65,2'si kadındır. Kadın büyükelçi sayısı 2002 yılında 14 iken bugün itibarıyla 81'e yükselmiştir.

KEFEK kadın hakları konusunda her alanda olduğu gibi kadına şiddetle mücadele alanında da yasama ve yürütme organları arasında köprü olma işlevini sürdürmektedir.

Bu çerçevede; şiddetle mücadelede en kritik görevleri yerine getiren Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı, Adalet Bakanı, İçişleri Bakanı Komisyona davet edilerek yapıları çalışmalar bizzat dinlenilmiştir. Komisyon üyeleri ve üye olmayan milletvekilleri istedikleri soruları Bakanlara soru sorma ve yanıtlarını en üst düzeyde birinci ağızdan alma fırsatı bulmuştur.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele gününü vesilesi ile, Komisyon olarak İçişleri Bakanlığı bünyesinde görev yapan GAMER Koordinasyon Merkezine bir çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Şiddeti kökünden çözmek için toplumsal zihniyet dönüşümü şarttır. Bu noktada, medya, toplum bilincini şekillendiren en güçlü araçlardan biridir. Bu nedenle şiddet haberlerinin sunumu ve medya dilinin kullanımı bu noktada kritik önem taşır. Komisyon tarafından, bu bilinçle, bu konuya ilişkin olarak 2024 Haziran ayında Sakarya'da, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) ve Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi işbirliğinde "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Medyanın Dili" programı gerçekleştirilmiştir. Sakarya'da gerçekleşen bu toplantıya başta RTÜK

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

temsilcileri olmak üzere medya mensupları, üniversiteler ve Baro temsilcileri ile bütün ilgili kurumlar katkı vermişlerdir.

Yine RTÜK Başkanı ve ekibi Komisyona davet edilmiştir. Kendileri Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından hazırlanan “Medyada Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Etik İlkeleri” hakkında Komisyona çok detaylı bir sunum gerçekleştirmiştir.

Komisyon tarafından dijital şiddetin önlenmesi alanında da Birleşmiş Milletler Kadın Birimi başta olmak üzere konuyla ilgili bütün aktörlerle iş birliği sürdürülmektedir. Bu kapsamda 2023 yılı kasım ayında Birleşmiş Milletler Kadın Birimi ile “Kadınların Siyasete ve Karar Alma Süreçlerine Katılımının Güçlenmesi Bilgi Paylaşım Toplantısı” gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda dijital şiddet, kadın siyasetçilere yönelik dijital şiddet, dijital güvenliği geliştirmek konuları detaylı olarak ele alınmıştır.

Yine 2024 yılı Haziran ayında, Ankara’da Komisyon, Birleşmiş Milletler Kadın Birimi ve İngiltere Büyükelçiliği’nin katkıları ile “Teknoloji Aracılığı ile Kadınlara Yönelik Şiddet: Araştırma Bulgularının Sunumu ve Tartışılması” konulu bir etkinlik düzenlenmiştir. Bu etkinlikte de teknoloji aracılığı ile kadına yönelik şiddet konusu detaylı olarak değerlendirilmiştir.

Kadına şiddetle mücadelede kamu personelinin eğitimi konusu da önemsenmiştir. Bu alanda Parlamentomuzun tüm kurumlara örnek olması ayrıca gözetilmiştir. Bu amaçla Komisyon tarafından, 2025 yılı Şubat ayında, TBMM personeline yönelik olarak “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Farkındalık Eğitimi” konulu çok geniş katılımlı bir eğitim düzenlenmiştir.

Cevap 12.- Komisyon, Türkiye’de kadın erkek eşitliğinin ve kadının statüsünün güçlendirilmesi, kadın istihdamının artırılması, karar alma mekanizmalarında kadınların daha fazla yer almasının sağlanması amacıyla ulusal ve uluslararası kurumlarla iş birliği içerisinde projeler de yürütmektedir. Bu kurumların başında Birleşmiş Milletler Kadın Birimi, Birleşmiş Milletler Kalkınma Fonu ve Birleşmiş Milletler Nüfus fonu gelmektedir.

a) Türkiye’de Siyasette ve İş hayatında Kadın Liderliği Projesi çerçevesinde Birleşmiş Milletler Kadın Birimi ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ortaklığında çalışmalar yürütülmüştür. Projenin ana hedefi karar alma pozisyonlarında kadınların liderliğini desteklemek, siyasette ve özel sektörde kadın erkek fırsat eşitliğini sağlamaktır. Söz konusu Proje 2021- 2024 yılları arasında 3 yıllık olarak gerçekleştirilmiştir.

Yine Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın ana yararlanıcı ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının eş yararlanıcının olduğu, BM Kadın Birimi tarafından yürütülen “Türkiye’de Kadın-Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Uygulanması Projesi” kapsamında yürütülen eğitim, panel, çalıştay, çalışma ziyareti ve benzeri etkinliklerde Komisyon üst düzeyde temsil edilmekte ve gerekli katkıyı vermektedir. Söz konusu Proje 2020- 2023 yılları arasında 3 yıllık olarak gerçekleştirilmiştir.

Her iki projede de KEFEK yararlanıcı pozisyonunda olup bütçeleme süreçlerinin dışındadır.

b) Söz konusu projelerin değerlendirme dokümanları ve projeye ilişkin bütçe ve benzeri bilgiler ilgili uluslararası kurumlar tarafından yayımlanmaktadır. Kamuya açık olarak paylaşılmaktadır.

Cevap 13.- Komisyona başvuru yapan bireylerin sosyo-demografik profillerine ilişkin bir analiz gerçekleştirilmemiştir. Diğer taraftan başvuran kişilerden bir dilekçede yasal olarak bulunması gereken bilgiler dışında herhangi bir veri talep edilmemektedir.

Cevap 14.-

a) Komisyon tarafından hazırlanan raporlar aşağıdadır.

- Komisyonun çocuklarla ilgili çalışmaları sonunda hazırlanan raporlar:
 - 1) Erken Yaşta Evlilikler Hakkında İnceleme Yapılmasına Dair Rapor- 2010
 - 2) Çocuk Cinsiyeti Nedeniyle Kadın Üzerinde Oluşturulan Psikolojik Şiddet, Başlık Parası ve Geleneksel Evlilikler Hakkında Alt Komisyon Raporu-Mart 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

3) Başta Kız Çocukları Olmak Üzere Gençlerin Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik Alanlarına Yönlendirilmesi Raporu- 2020

- Komisyonun LGBTİ+ bireylerle ilgili herhangi bir çalışması bulunmamaktadır.
- Komisyonun engelli kadınlarla ilgili çalışmaları sonunda hazırlanan raporlar:

1) Türkiye’de Yaşayan Engelli Kadınlar ile Engellilere Bakmakta Olan Kişilerin Sorunları ve Çözüm Önerileri Konulu Alt Komisyon Raporu- 2020

Söz konusu raporlara TBMM Ana sayfasından erişim mümkündür.

b) 28. Yasama Döneminde bu gruplara ilişkin olarak bireysel hak ihlal iddiası içeren bir başvuru yapılmamıştır.

27. Yasama Döneminde çocuklara ilişkin 6 bireysel başvuru yapılmıştır.

26. Yasama Döneminde çocuklara ilişkin 27 bireysel başvuru yapılmıştır. Engellilere ilişkin 1 başvuru gerçekleşmiştir.

25. Yasama Döneminde Komisyona bireysel başvuru yapılmamıştır.

24. Yasama Dönemi’ne ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarından ulaşabilirsiniz.

Söz konusu raporlara TBMM internet sayfasından erişim mümkündür.

Cevap 15.- 28. Yasama Döneminde Komisyona yapılan başvuruların 5’i kadına yönelik şiddet kapsamında sınıflandırılmıştır. Söz konusu sınıflandırmalara ilişkin detaylı bilgilere 2. cevapta yer verilmiştir.

a) Bu başvuruların 5 tanesi kadına yönelik fiziksel şiddet iddialarını içermektedir.

b) Bu başvurulara ilişkin olarak ilgili kurumlarla 5 yazışma yapılmıştır.

27. Yasama Döneminde Komisyona yapılan başvuruların 13’ü kadına yönelik fiziksel şiddet kapsamındadır. Bunlardan 1 başvuru cinsel şiddet kapsamındadır. Her başvuru için ayrı yazışma yapılmıştır.

26. Yasama Döneminde Komisyona yapılan başvuruların 3’ü kadına yönelik cinsel şiddet kapsamındadır. Her başvuru için ayrı yazışma yapılmıştır.

24. Yasama Döneminde ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarından ulaşabilirsiniz.

Cevap 16.- Başvurucunun gizliliğinin ve güvenliğinin söz konusu olduğu durumlarda; Komisyonun başvurucunun isim adres gibi kişisel verilerini gizleme yetkisi bulunmaktadır.

a) Başvurunun kabulünde 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümleri uygulanmaktadır. Bu kanun dışında ön inceleme standartları ve bilgilendirme metinleri bulunmamaktadır.

b) 5840 Sayılı Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Kanunu uyarınca Komisyon TBMM Başkanlığınca kendisine havale olunan başvurularla ilgili, başvuru sahibine, yapılan işlem ve başvurunun sonucu hakkında havale tarihinden itibaren en geç üç ay içinde bilgi vermekle yükümlüdür.

Cevap 17.- Komisyonun yıllık faaliyet raporlarında sonuçlandırılan başvuruların sayısı ve başvuru konuları yayınlanmaktadır. Komisyonun kurumlara bildirim yapma ve izleme usulü bulunmamaktadır. Suç duyurusunda bulunma ise çok nadiren gerçekleşen, süreklilik arz etmeyen bir Komisyon uygulamasıdır.

Cevap 18.- Komisyon görev alanına giren iş ve işlemlerini yeterli sayıda personel ile sürdürmektedir. Komisyonun ayrı bir bütçesi bulunmamaktadır.